

Співзасновники:
районна рада, районна державна адміністрація і колектив редакції

Виходить з 1939 року

№ 38 (8480), 12 вересня 2014 року

Позиція

Станьмо, браття, будьмо браття...

У цьому номері «Голосу народу» мала бути резонансна публікація під заголовком «Шакали виють, а караван іде», підписана кількома мешканцями с. Нагірянка та членами РО «Громадський майдан» (у всякому разі, її авторами очікувався власне такий результат). Однак «пишуча» частина колективу редакції «Голосу народу» колегіально вирішила не публікувати поданий матеріал. І ось чому.

Пригадаймо спільно події майже-майже річної давності. Майдан, у часі котрого вільно мисляче студентство, котре вбачає майбутнє своєї ледь старшої за нього держави в європейській спільноті, спротивом режимові Януковича сколихнуло Україну. Відтак – революція Гідності, Небесна сотня... Перші на правду демократичні президентські вибори і – війна на Сході... Ятрить кривава рана на тілі нації, за щораз відносячи в незворотну даль синів України – наш цвіт, генокод українства. Й на тлі усього цього – чвари, чвари, чвари... Прикро, гірко й боляче, що ми, українці, знову й знову чубимось, прагнучи неодмінно віднайти скалку в оці найближчого товариша, побратима, з котрим ще вчора мужньо й відважно ставали на прю з ненависним ворогом. Стаємо, піднімаємося й нині – адже мета у нас спільна, єдина. І ...ворогуємо, «озброївшись» прагненням чи не найповніше облити брудом свого опонента. Чи ж личить так чинити в часі звершення найсокровенніших сподівань і найгіркіших утрат для України?!

Очікувана публікація – резонанс на опубліковану 29 серпня ц. р. за підписом Штабу національного спротиву «Для чого вводити людей в оману?». То було реагування на статтю, датовану 1 серпня ц. р., під заголовком «Будь-яка цивілізація починає занепадати тоді, коли люди перестають називати речі своїми іменами» й за авторством РО «Громадський майдан». Отже, обидва опоненти дістали змогу висловитись. Тому ми вирішили поставити на цьому крапку. Досить. Погодьмося, друзі, не час нині зводити рахунки, ой не час! Запрягаймося до спільної праці, до віднови хати, з котрої вимели й вимітаємо непотріб, берімося до опорядження садиби, аби зоріла наша Україна-ненька поміж країн-сестер рум'яною ружою...

Упевнені: редакції районки ще доведеться вислухати чимало звинувачень через цю відмову. Однак нехай краще списи схрещуються над нашими головами, аніж розбурхувати так недоречними тепер емоціями уми спільноти.

Редакція «Голосу народу»

Твої герої, Україно

Вони стали Ангелами для всієї України

Благословенна земля, ймення якої – Україна, зажурилася. Вже не вперше українці розпочинають той кривавий тан зі своїм північним сусідом. І знову розтинаються сотні, тисячі молодих сердець українських за волю й незалежність рідної держави. Небесна сотня гіркою множить, і знову похилилася червона калина, у білих домовинах повертаються нескорені мужні Герої України на батьківщину... Вороже осине кубло встромляє жала зі смертоносним трупком у соковиті плоди нашої нації, несучи за собою біль, сльози, жалобу...

Помолимося разом за Україну!

«...Якщо прийшов людиною, не каменем – байдужим ти не маєш права бути!» (Г.Чубай)
14 вересня ц. р., у неділю, о 18-й год. на центральному майдані міста – площі Героїв Євромайдану – будуть відправлятися молитва за тих,

хто в вічності, та молитва поколінь за Україну. Запрошуємо усіх священнослужителів м. Чорткова, усіх чортківчан до спільної молитви.

Оргкомітет

Розпорядження голови районної ради

Про скликання тридцять другої сесії Чортківської районної ради VI скликання

- Відповідно до пункту 9 статті 46, частини 1 пункту 6 статті 55 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» скликати тридцять другу сесію Чортківської районної ради VI скликання 26 вересня 2014 року о 10-й год. у залі засідань районної ради.
- На розгляд сесії районної ради винести питання:
 - Про стан підготовки об'єктів соціально-культурної сфери до роботи в зимовий період.
 - Про стан дотримання законності та правопорядку на території району.
 - Про програму охорони довкілля, раціонально-

- використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки Чортківського району на 2014 – 2016 роки.
 - Звіт про виконання районного бюджету за I півріччя 2014 року.
 - Про внесення змін до районного бюджету на 2014 рік.
 - Інші питання поточної роботи ради.
- 8 вересня 2014 р.

№ 35
Заступник голови районної ради
Л.ХРУСТАВКА

10% ВИРУЧКИ ЦЕНТРУ "ВАШ ЗІР" ПЕРЕДАЄ НА ПОТРЕБИ АРМІЇ УКРАЇНИ!

У ВАС ПРОБЛЕМИ ІЗ ЗОРОМ?

ОБИРАЙТЕ ДОСВІД* ТА ЧУЙНІСТЬ ПРОФЕСІОНАЛІВ,

ОБИРАЙТЕ!

ЦЕНТР СУЧАСНОЇ ОФТАЛЬМОЛОГІЇ "ВАШ ЗІР"

* ВСІ ЛІКАРІ ЦЕНТРУ "ВАШ ЗІР" МАЮТЬ ЛІКАРСЬКИЙ ДОСВІД НЕ МЕНШЕ 17-ТИ РОКІВ!
ВСІ ХІРУРГИ ЦЕНТРУ "ВАШ ЗІР" Є ЧЛЕНАМИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ОФТАЛЬМОЛОГІЧНИХ АСОЦІАЦІЙ!

ОБСТЕЖЕННЯ:
20 ВЕРЕСНЯ - ЧОРТКІВ (муз. школа)
запис за т. в ЧОРТКОВІ 3 35 89
(066) 085 21 41

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

Завтра – День фізкультури та спорту

Шановні спортсмени, тренери, любителі та прихильники активного способу життя, уболівальники! Прийміть сердечні вітання зі святом.

Нинішнє зростання рядів сподвижників і прихильників фізичної культури і спорту – добра ознака утвердження людської краси та духовного здоров'я, прагнення людини до самовдосконалення. Ми переконані, що поєднання масової фізичної культури та спорту вищих досягнень – надійна опора прекрасного майбутнього нашої держави. Батьківщина потребує вольових людей, що здатні на труд і звершення. Саме такими якостями володіють ті, хто займаються спортом, адже щодня вони перемагають ліню, біль й труднощі, аби досягти своєї мети. Кожна самодостатня людина розуміє, що фізичне самопочуття та розвиток – запорука руху вперед. Радіємо, що таких людей стає дедалі більше.

Бажаємо всім, хто присвятив своє життя великій справі, яка символізує молодість, велич духу і мужність, міцного здоров'я, бадьорості, наснаги, перемог у всіх справах і починаннях!

У неділю – День працівників нафтової, газової та нафтопереробної промисловості

Шановні друзі!

Прийміть щирі й теплі вітання з професійним святом!

Ви працюєте в одній з провідних галузей економіки. Ми завдячуємо вам теплом у наших оселях, від вас залежить стабільна робота всієї вітчизняної промисловості, енергетична безпека країни. Сьогодні перед вами стоїть надзвичайно важливе завдання – задовольнити енергетичні потреби народного господарства і населення в осінньо-зимовий період газом і нафтопродуктами. Переконані, що для забезпечення енергетичних потреб населення району та подальшого розвитку своєї життєво важливої для держави галузі ви докладете максимум зусиль.

Бажаємо вам і вашим родинам міцного здоров'я, достатку, благополуччя, творчої наснаги, нових трудових звершень в ім'я України.

Голова райдержадміністрації
В.ШЕПЕТА

Заступник голови районної ради
Л.ХРУСТАВКА

Призначення

Розпорядженням голови райдержадміністрації за № 121-12 від 5 вересня 2014 р. заступником голови Чортківської районної державної адміністрації призначено ВІВАТА Івана Осиповича, 28.07.1956 р. н. Народився у с. Малі Чорнокині нашого району. Освіта – вища, закінчив Львівський національний університет ім. І.Франка, отримавши фах журналіста. Працював Малочорнокінецьким сільським головою (1994 – 2002 рр.), заступником голови Чортківської районної ради (2006 – 2010 рр.). Депутат районної ради. Голова РО Конгресу Українських Націоналістів.

Депутат в окрузі

До уваги жителів району!

Народний депутат України **СТОЙКО Іван Михайлович** здійснюватиме прийом громадян: **у четвер, 18 вересня, з 15-ї год. – у смт Заводське; у п'ятницю, 19 вересня, з 12-ї год. – у с. Росоках.**

Прийоми здійснюватимуться у приміщеннях селищної та сільської рад.

Газета Чортківського району

ГОЛОС НАРОДУ

індекс 61366

«Голос народу» – тижнева газета, виходить з 1939 року; реєстраційне свідоцтво ТР № 355 від 31.05.2004 р.; день виходу – п'ятниця, наклад – 2500 примірників. Адреса редакції: м. Чортків, вул. Зелена, 3. Ел. пошта: golnar@ukr.net. Електронна версія «Голосу народу» на веб-сайті районної ради: www.chortkivrr.te.ua, а також: pressua.com. Тел. кореспондентів – 2-15-42, 2-36-85; бухгалтера – 2-16-06. Редактор Любомир ГАБРУСЬКИЙ, тел. (03552) 2-12-43.

Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точки зору автора. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несуть автори публікацій. Передрук матеріалів газети без письмової згоди редакції заборонено! Номер набрано і зверстано у комп'ютерному комплексі редакції газети. Віддруковано в друкарні ТЗОВ «Буковинський видавничий дім», м. Чернівці, вул. Василя Лесина, 31. Тел. (0372) 54-45-46.

Відповідальна за випуск Тетяна ЛЯКУШ

Вибори-2014

Склад Округової виборчої комісії з виборів народних депутатів України одномандатного виборчого округу № 167 (включає в себе Борщівський, Заліщицький і Чортківський райони)

Голова комісії – **СТРЮЧЕНКО Віталій Миколайович** – від Партії регіонів

Заступник голови комісії – **КОВБАСНЮК Богдан Костянтинович** – від Радикальної партії Олега Ляшка

Секретар комісії – **ПАВЛИШИН Олександра Антонівна** – від Партії Зелених України

Члени комісії:

АНДРУНИШИН Степан Михайлович – від політичної партії ВО «Свобода»

ВАРОДА Любов Володимирівна – від політичної партії «Україна майбутнього»

ГАНУШЕВСЬКИЙ Віктор Степанович – від політичної партії «УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка»

ГРУЗІНСЬКА Ірина Іванівна – від політичної партії «УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка»

ГУМЕНЧУК Тетяна Володимирівна – від партії Наталії Королевської «Україна – Вперед!»

ГУРИН Віктор Михайлович – від Комуністичної партії

України

ДМИТРАШ Любов Романівна – від політичної партії ВО «Батьківщина»

ІЩЕНКО Сергій Сергійович – від Партії регіонів

КРИВОРУК Віра Михайлівна – від політичної партії ВО «Громада»

МАЛАНЮК Ігор Володимирович – від політичної партії ВО «Свобода»

САВКІВ Світлана Степанівна – від політичної партії ВО «Батьківщина»

СТАШКІВ Андрій Михайлович – від політичної партії «Народно-трудовий союз України»

СТЕФАНИШИН Ганна Степанівна – від Української партії «Зелена планета»

СТРАТІЙ Любов Дмитрівна – від Ліберальної партії України

СТРУЧЕВСЬКИЙ Петро Іванович – від політичної партії «Зелені»

Секретар Центральної виборчої комісії **Т.ЛУКАШ**

Голові ЦВК України

п. ОХЕНДОВСЬКОМУ М. В.

Штабу національного спротиву Чортківського району Тернопільської області

Заява

У зв'язку з тим, що ЦВК призначила головою ОВК округу № 167 представника Партії регіонів, у нас склалася вкрай напружена ситуація, яка загрожує зривом виборчої кампанії на окрузі.

Громада Чортківщини глибоко обурена цим призначенням, вважаючи його образою честі й гідності для усіх чесних людей. Адже саме під керівництвом Партії регіонів Україна опинилася у стані війни. Це на їх руках кров молодих героїв нашого краю, які своїм життям заплатили за злочини ПР перед українським народом. Тільки на протязі останнього тижня Чортківщина схоронила вже другого свого героя, який загинув на війні України з Росією.

Виборці округу вважають зневагою до себе й те, що вже не вперше ОВК на нашому виборчому окрузі очолюють антиукраїнські партії – на минулих виборах ВР це була Світлана Міркушина, член КПУ, зараз головою ОВК призначено Віталія Стрюченка від Партії регіонів. На глибоке переконання наших краян обидві ці партії мають бути заборонені в Україні як злочинні й у жодному разі їх представники не можуть очолювати виборчі комісії.

Борщівська, заліщицька і чортківська громади, як і вся Тернопільщина – це надзвичайно патріотичні люди, котрі з перших днів Майдану своєю участю об'єдналися в потужну силу, яка й нині боронить

Україну на передовій.

Штаб національного спротиву Чортківщини своєю заявою підтверджує рішучість громади не допустити представників ПР або КПУ до керівництва ОВК, навіть під загрозою зриву виборів в окрузі, бо вважає це зрадою Батьківщини на фоні подій, що відбуваються нині в Україні, та смертей своїх синів.

І.КАЛАКАЙЛО, співголова Штабу національного спротиву Чортківського району

І.ВІВАТ, голова районної організації Конгресу Українських Націоналістів

Л.ХРУСТАВКА, голова Чортківської РО Української Народної Партії

Б.БАТРИНЧУК, співголова Координаційної ради національно-демократичних партій та громадських організацій Чортківського району

В.ЦІХОЦЬКИЙ, в. о. голови Чортківської міської організації ВО «Свобода»

В.ШЕПЕТА, голова Чортківської РО ВО «Батьківщина»

О.ОМЕЛЬЧУК, голова Чортківської громадської організації «Спілка Чорнобиль»

С.ШЕВЧУК, Чортківське РВ Всеукраїнського об'єднання ветеранів

Т.СВЯТКОВСЬКИЙ, голова Чортківської РО Української республіканської партії

Т.ЯБЛОНЬ, уповноважений представник депутатської групи Народний Рух України у Чортківській районній раді

Р.ГАФАРОВ, голова районної ГО «Друге призначення»

П.ПАВЛІВ, голова Громадської ради при Чортківській міській раді

У райдержадміністрації

У текстурі останньої в часі апаратної наради при голові райдержадміністрації В.Шепеті, що відбувалась за участі першого заступника голови РДА В.Запужляка, заступника голови районної ради Л.Хруставки, заступника міського голови П.Волошина, керівників структурних підрозділів, відділів та управлінь, громадилися й мережилися акценти жалоби й діловитості водночас у спільному, неподільному аспекті непередбачуваної многоплинності нашого життя.

Як і тиждень тому, очільник району знову щонайперше виніс на загал сумну звістку про загибель в зоні АТО нашого земляка, на цей раз вже мешканця Чорткова Романа Ільяшенка, вояка 51-ї механізованої бригади артилерійського самохідного дивізіону.

Відтак голова РДА представив присутнім новопризначеного заступника голови райдержадміністрації з гуманітарних питань І.Вівата, котрий, у свою чергу, закликав присутніх керівників управлінь, відділів та структурних підрозділів до плідної співпраці у вирішенні найнагальніших проблем, застерігши при цьому напівжартома-напівсерйозно: насамперед конструктивної, аби не пересваритися. Одразу було представлено й Л.Мельник, котра відтепер обійняла посаду заступника керівника апарату – начальника відділу з організаційної роботи апарату райдержадміністрації.

Сумарні підсумки з моніторингу щодо розпочатої з надходженням осені виплати пів орендодавцям у агропідприємствах району виніс на загал начальник

управління АПР РДА І.Заболотний (станом на минулий понеділок було виплачено вже 38 відсотків від загальної чисельності). Загалом селяни Чортківщини мають отримати за оренду земельних часток 27 млн. 32 тис. грн. Триває виплата дотацій селянам за утримання, вирощування і здачу високовогового молодняка ВРХ та закупівлю фізичними особами доїльних апаратів за період травень-грудень 2013 року – їх дістануться 4126 осіб. Головний аграрій прокоментував і хід польових робіт: наразі впроано 3150 га озимого ріпаку, зібрано урожай сої на 450 гектарах і соняшнику на 150 гектарах, триває копання картоплі, господарства, що її вирощують, мають підготовлені сховища. Розпочато копання солодких коренів у ПАП «Дзвін», урожай засвідчує непогану цукристість – 16 відсотків.

Стан і проблеми надрокористування в районі в розрізі окремих родовищ і кар'єрів, а також їх можливості зацікавити інвесторів, висвітлив начальник відділу ЖКГ і цивільного захисту населення РДА Б.Гусак. Результати роботи антикризового енергетичного штабу в плані здійснення жорсткої економії в межах гранично допустимих норм напередодні близького в часі опалювального сезону й важкої зими – тема інформації першого заступника голови РДА В.Запужляка. У цьому контексті головою РДА залучено до розмови керівників галузей медицини, освіти, культури. Заторкнута й інші життєво важливі «артерії» функціонування складного організму району, в тому числі аспекти виховання, милосердя й благодійності, добросусідства.

Твої герої, Україно

Вони стали Ангелами для всієї України

... Погідний день золотої осені, 5 вересня, зовсім не тишив громадськість вкраїнську, бо оберезаний він бодем, скорботою, жалобою – Чортківщина прощалася зі своїм Героєм Денисом ГРОМОВИМ.

На подвір'ї собору Верховних Апостолів Петра і Павла в Чорткові святі отці відслужили поминальну панахиду за убієним. Живим коридором, який утворив чи не увесь люд міста, проводжаючи загиблого воїна у світлий засвіт, із жовто-блакитними полотнищами, стрічками, переплетеними траурною, та сумовито-мовчазними квітами, центральною вулицею котилася хвиля оплесків во славу воїну-захисникові та нескінченне: «Герої не вмирають!».

Траурна процесія з тілом загиблого рушила у с. Росохач, яке стало для молодого чоловіка другою батьківщиною. Від самісінького в'їзду в село аж до подвір'я хати, де мешкав Денис із

своєю сім'єю, на узбіччі палахкотіли поминальні лампадки, дорога встелена квітами та гронами калини (стигли ягоди, наче краплини крові), на кожному об'їсті прислухано державний прапор із траурною стрічкою... й ревною плач увіковіченим «Герої не вмирають!», що зривався з уст сільчан, котрі зустрічали труну з тілом свого односельця, стоячи на колінах.

Жалоба... жалоба... жалоба... Й немає виміру слізноному болю, й не підібрати слів утіхи для рідних, і не злічити страждених, які злилися в тисячний потік людський, щоби віддати шану Герою, золотими літерами вкарбувати в історію незалежності рідної держави ім'я відданого патріота України, який поклав своє життя на вівтар за мирне небо для нас усіх – українців.

Коли тихим сумом читалася молитва «Отче наш», над хатою з легким подихом вітру в небосині кружляла зграя білогрудих ластівок, наче душі Небесної сотні, що приймають у свій гурт ще одного Воїна Слави, щоби перевести його через поріг від життя до життя – життя вічного, Небесного.

Хоронили Героя Дениса Громового під супровід Славеня українських січових стрільців «Ой у лузі червона калина» та почесні автоматні залпи; спочив син України вічним сном у символічній могилі воїнам УПА. Та Герої не вмирають!

Героєві Денису Громовому: «Слава! Слава! Слава!».

Іще Чортківщина не оговталася від однієї скорботи, як чорним поступом насунула друга – у бою під Іловайськом загинув 23-річний чортківчанин Роман ІЛЬЯШЕНКО. Юнак на фронт пішов добровольцем у складі 2-го батальйону 51-ї механізованої бригади артилерійського самохідного дивізіону. Дев'ятого вересня Чортків хоронив свого сина.

Не впинявся скорботний потік, множився многотисячним людом чортківським, щоби віддати шану загиблого Воїну Світла, вдячно вклонитися й провести в останню путь, вимолити для нього в Господа Царство Небесне.

Припала до домовини, ніжно ласкаючи її, зажурена мати; біль втрати ятрить батьківське серце; у журбу не вплітаються слова утіхи для рідних і коханої; не стримують пекучих сліз навіть дужі чоловіки... І лилася свята молитва, й розлунювалося: «Герої не вмирають!», «Слава Україні!», «Героям слава!», «Слава нації!», «Смерть ворогам!», «Україна – понад усе!», «Герою України Романові Ільяшенку тричі: Слава! Слава! Слава!».

А на фото, наче стопкадром, застигла сонячна посмішка Романа. Доля вділила юнакові, на превеликий жаль, коротке життя, та прекрасне, сповнене любов'ю до рідного народу, патріотизмом і відданістю Батьківщині; окріпила його неабияким гартом, завдяки якому Роман досяг значних успіхів – майстер спорту й чинний володар Кубка

України з фрі-файту. Та обірвалася життєдай-на струна, змовкла лебедина пісня, світлі мрії-крила жорстоко обітнула кривава війна.

І вливалось кров'ю серце в унісон похоронного маршу, завмирало в мить автоматного салюту на честь Героя... Рідна земля прийняла воїна в свої обійми. Спи, брате, спи...

Немає слів... і сліз уже нема...
І серце, мов одна відкрита рана...
Болих... пече... навіки проводжа
Тих, хто загинув від руки тирана.

«... А ми просимо Всевишнього, щоби дав нам мудрості продовжити справу наших загиблих Героїв, створити ту спільноту, за яку вони поклали своє життя, спільноту вільних українських християнських людей, ту спільноту, яка називається Україною, щоби вже більше ніколи не хилилася червона калина й не журилася ньєнка Україна», – линуло з уст о. Володимира Заболотного.

Тетяна ЛЯКУШ
Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

Написано серцем

В купе

Вагон купейний втомлено хитався,
Двох незнайомих вечір обіймав.
Один з АТО додому повертався,
А інший просто подорожував.
Той, що любитель був мандрівок дальніх,
Ковтнув із пляшки кримського вина,
Сусіда змиряв і сказав печально:
– Ти знаєш, брат, то не моя війна.
Я не боєць, та й ворога не знаю,
Нікому я присяги не давав
І я для себе смерті не шукаю,
То не моя війна! – як відрубав.
А інший був бандерівцем, як кажуть,
З Тернопільщини, з нашого села,
Із невеликим ще життєвим стажем,
Але душа козацькою була.
Він запитав, задумавшись хвилину
Про дні страшні, проведені в боях:
– А може, не твоя земля – Вкраїна,
Й чекає вдома мама не твоя?
І не твоє оте безмежне небо,
І вечір цей, і зорі золоті?
І чи ти сам колиш спитаєш в себе:
«Чи я усе зробив, що міг, в житті?».
Про що колиш своїм розкажеш дітям,
І не замучить сором каяття,
Якщо це так, тоді у цьому світі
Ти проживаєш не своє життя.
І коли в серці ти не маєш Бога,
І не болить душа за рідний край,
То шлях один, та різні в нас дороги,
І братом ти мене не називай...

Раїса ОБШАРСЬКА,
м. Чортків

Сльозами пишу
за Україну Святу...

Війна, немов вечірня чорна хмара,
Покрила ясен місяць весь сповна.
А вояки Вкраїни, наче в яничарах,
Бо рідну землю топче «ПОДруга» Москва.
Мольби щоденно стрілами до Бога,
Чи Він не чує? Поки що мовчить.
Чекає СЕРЦЯ ЧИСТОГО народу,
Та за важкі гріхи треба платить.
Як хочеться злітати на Кариби,
Як хочеться видовищ і гулянь...
А нарід гине, зменшуючи сили,
В родин загиблих – втрата і печаль.
Сльозами пишу за Україну Святу,
Бо рветься аж на клаптики душа.
Та Бог правдивих мучеників чує,
Для них усі відкриті небеса.
А для сліпців, безумців цього світу,
Жадоба і мамона світова
В ланцюг кує і варить зло-отруту,
Щоб в душах панувала темнота.
А може, ще гукне хто, Боже, де Ти?
Він Всемогутній, Він чуває і грає.
Бог написав для кожного сюжету
І кожного до Себе призове!

Оксана МЛОДЗЯНОВСЬКА,
м. Чортків

«Старий кат»

Як злодій пре москаль на нас,
Кордон порушує ночами,
Краде в нас спокій і життя
І нашу землю засіва смертями.
Не «старший брат», а «старий кат»,
Тероризував він нас віками,
І в мирний час на засланнях
«Благодарив» лише смертями.
І у всіх постах життя,
Чи перед нами, чи за нами,
«Тупой сапог» усе давив
Голодомором і смертями.
Чи хтось ще вірить москалю,
Що ми були (?) чи будемо (?) братами?
Наш плач за нашими дітьми
Став відголоском за смертями.
Обман, злодійство, підлість
З орлом, серпом і молотом у гамі –
Все ніс москаль в наші краї
І нагороджував смертями.
Подумай, україно, над собою!
Кого і як потрібно шанувати:
Хто сіє смерть, а хто життя?
А Україну треба захищати...

Олесь ГОПАНЧУК,
сміт Заводське

Пріоритети

Формуємо загони самооборони

Складна суспільно-політична ситуація в країні триває. Події, що охопили Україну останніми місяцями, не залишають байдужою жодну людину. Вони не обходять нас стороною, а тяжким каменем лягають на душу.

Чи є в світі таке мірило, що здатне виміряти людський біль та страждання? На жаль, нема, і не з чужих слів знаємо про наслідки неоголошеної війни. Ятратя серце спогади, коли проводжали ми в останню путь наших земляків, найкращих синів України – Дениса Громового та Романа Ільяшенка. Не словом, а ділом довели вони свій патріотизм, хоча й заплатили за це занадто дорогою ціною. Захисники Вітчизни продовжують боронити наш край у важкому протистоянні з проросійськи налаштованими сепаратистами, сусідами, які ще донедавна називали нас своїми братами. Відтак перед українцями новий виклик – вберегти країну від кривавої бійні та захистити цілісність держави. Яскравий приклад – події під Маріуполем: мешканці міста злучені поривом боронити рідний край, свою землю, домівку від ворожих зазіхань. Уявити по-справжньому, що таке війна, може лише той, хто її пройшов. «Гарячим головам і серцям» здається, що все це просто: було б лише бажання і найпростіша, найелементарніша

зброя в руках – і все, ворог буде знищений...

Проте «гарячі голови й серця» часто не уявляють, що супротивник, який веде війну на полі України, – добре підготовлений вбивця, від котрого слід чекати чого завгодно. А отже, слід бути готовим, слід вміти дати відсіч, захистити своє життя та життя бойового товариша. Як це зробити?

Як повідомив районний військовий комісар Л.Підручний, через погіршення суспільно-політичної ситуації в державі та ймовірність відкритої військової агресії з боку Росії виникла необхідність у створенні загонів оборони на території України, в тому числі й Тернопільської області. Зокрема, у Чортківському районі вже формуються такі загони. Кожен громадянин, який за необхідності бажає стати на захист рідного міста і боронити свій край, визнаний придатним до військової служби чи проходив її, або ж є пенсіонером МВС, віком від 18 до 60 років, може стати бійцем загону оборони та брати участь у проведенні занять з військової підготовки. Відтак військовий комісар пропонує всім свідомим громадянам Чортківщини прибути до військового комісаріату та записатися до загонів оборони. Метою їх створення є військовий захист територіальних кордонів району та важливих об'єктів життєдіяльності, серед яких – стратегічні підприємства й організації, мости, шляхи тощо.

Планується створити два загони оборони чисельністю по 266 чоловік у кожному, перед якими стоятимуть важливі завдання. Тому закликаємо всіх чоловіків скористатися нагодою і прийти до районного військового комісаріату. Отриманий під час навчань досвід передусім дозволить бійцям загонів вміти переміщатися на полі бою, знати, як зберегти своє життя та захистити життя товаришів. Від бажаних влитися до цієї спільноти вимагається небагато: записатися в групи, а опісля пройти ретельний вишкіл із бойової підготовки.

Нині на карту поставлена доля нашої Батьківщини. І позиція більшої частини українців очевидна: Україна – попри мовні питання, культурні розбіжності, історичні відмінності – єдина. Тому свою соборність і незалежність ми повинні боронити до кінця. Гасло «Україна – понад усе!» має стати для нас пріоритетним. Свою землю, вітчизнину ми маємо достойно захистити.

Слава Україні! Героям Слава!

Чортківська райдержадміністрація

Штаб національного спротиву звітує

Один бронезилет – одне врятоване життя

Штаб національного спротиву Чортківського району виносить щире подяку громадам сіл, вірянам церков, колективам організацій та підприємств, мешканцям Чортківщини, які в період з 1 по 8 вересня ц. р. долучилися до збору коштів для придбання військового спорядження нашим землякам, котрі перебувають у зоні АТО: В.С.Прокопів (с. Бичківці) – 300 грн.; М.Д.Андрусик (с. Базар) – 500 грн.; територіальний центр соціального обслуговування Чортківського району – 5354 грн.; Р.І.Шевчук – 200 грн.; парафія о. Андрія Мельника – 6770 грн.; С.В.Назар (с. Білобожниця) – 500 грн.; ПАП «Полівці» – 3000 грн.; П.Сандуляк – 2900 грн. А також дякує всім, хто вніс свою пожертву в скриньку волонтерів на центральному майдані Чорткова, – 7009 грн. та 5 євро.

Із 1 по 8 вересня ц. р. всього коштів на потреби армії до Штабу національного спротиву надійшло 26533 грн. та 5 євро. Витрачено за цей період: на дорогу для поїздки у м. Яворів – 100 грн.; на закупівлю бронезилетів – 16000 грн.; на пальне для доставки спорядження для мобілізованих у м. Львів – 800 грн.; на вінок для похорону Громового Дениса, с. Росохач – 210 грн. Всього – 17110 грн.

Станом на 8 вересня залишок від загальної суми становить 25199 грн., 320 доларів США та 10 євро.

Із суми залишкових коштів 22006 грн., 50 доларів США, зібраних для сімей загиблих Героїв, витрачено на доставку тіла загиблого в зоні АТО воїна Громового Дениса – 3000 грн., допомога його сім'ї – 3000 грн.

Залишок від цих коштів станом на 8 вересня – 16006 грн. та 50 доларів США.

Крім цього, головою Асоціації підприємців Чортківщини Володимиром Морозом зібрано певну суму коштів, які ще наразі не пройшли через касу Штабу національного спротиву. Ось імена цих добродіїв: Казьва О.І. – 500 грн.; Пушкай М.М. – 500 грн.; Шевчук Р.С. – 400 грн.; Батрин В.П. – 1000 грн.; Слободян Г. – 1000 грн.; магазин «Спортсвіт» – 800 грн.; Моргунова Л.Б. – 1000 грн.; ПАП «Нічлава» – 7000 грн.; Мороз О.М. – 100 грн. Велика вдячність усім благодійникам за ваші пожертвування.

Штаб національного спротиву Чортківського району

Звернення

Чортківська районна організація Товариства Червоного Хреста України проводить збір овочів (картоплі, буряків, моркви) для надання допомоги громадянам, які переселяють-

ся з тимчасово окупованої території України та для відправлення у південно-східні області.

Звертатися за адресою: м. Чортків, вул. С.Бандери, 50, тел. 2-37-67.

Не будьмо байдужими. Допоможи-мо потерпілим.

Ірина СОЛЯНИК,
голова РО ТЧХУ

* * *

Не плач, не тужи, Україно,
Ми маємо волю тверду,
Нещадно поб'єм, переможемо
Нечисту кремлівську орду.
Ще вчора себе називали
Братами, що кров в нас одна,
В кіно і піснях прославляли,
Хоч дружба між нами трудна.
Навала – інакше не скажеш:
Вони як бандити прийшли,
Вбивають, стріляють і ріжуть,

На землю нам кров принесли.
Війна – це слово жакливе,
Це стогін і плач матерів,
Безраднісна доля дитини
І сльози у сивих батьків.
Б'ють дзвони по всій Україні,
Зі сходу привозять бійців.
Героями їх називають –
Відважних від роду стрільців.
Заплакала мати над сином
І сльози блищать на очах:
«Тебе я родила, тебе я ростила,

Чому в домовині?» – це жах...
Чому Україна в скорботі?
Чому убивають синів?
Чому Україну толочуть?
Напевно, так Путін хотів.
Так просто ніщо не буває,
Природа віддячиться їм:
Розлетиться «бідна» Росія
І прийде загибель усім.

Євген МАЛАНЯК,
м. Чортків

Політична позиція

Вступ до НАТО: Вибір за народом

«Батьківщина» робить практичні кроки для проведення референдуму

«Батьківщина» розпочала процес підготовки до проведення референдуму щодо вступу України в НАТО. 30 серпня лідер найбільшої в Україні політичної сили Юлія Тимошенко заявила про намір провести збори громадян, а вже 5 вересня вони відбулися. Майже 3000 делегатів з усіх областей України одноставно вирішили провести референдум за НАТО одночасно з достроковими виборами у ВР. Тобто 26 жовтня цього року.

Наступний крок – якнайшвидше зібрати 3 мільйони підписів. Зробити це буде не надто складно, впевнені в «Батьківщині». «Вперше в історії нашої незалежності народ не розділений стосовно питання НАТО. Сьогодні український народ консолідований стосовно того, що Україна мусить стати членом НАТО», – зазначила Юлія Тимошенко. Якщо ще декілька років тому лише трохи більше 10 відсотків українців хотіли цього, то зараз у різній ступені твердості вступ до НАТО підтримують більше 70 відсотків громадян. Майже половина готові проголосувати «за» на референдумі.

А от очікувати підтримки від нинішнього керівництва країни, судячи з усього, не варто. Досі не ратифіковано угоду про асоціацію з Європейським союзом. По-друге, напередодні зборів, ініційованих «Батьківщиною», сталася прикра подія, яка свідчить: революція гідності ще не звершилася.

«4 вересня вночі окружний адміністративний суд Києва прийняв рішення, яке забороняє проводити референдум», – розповіла лідер «Батьківщини». Чи можуть в нашій країні після другої революції з'являтися такі рішення? Чи можна вірити після цього, що суди сьогодні вільні від впливу адміністративного ресурсу? Ні. Юлія Тимошенко впевнена: це рішення суду свідчить про те, що «бюрократи, які увійшли в високі кабінети, продовжують бути п'ятою колоною Кремля». Вони зупиняють Україну на шляху історичного розвитку.

Але в «Батьківщині» обіцяють невідкладно розпочати звільнення судді, який прийняв незаконне рішення в кращих традиціях режиму Януковича. «Ми не допустимо, щоб знову через суди принижували українців, забирали права та можливості, бажання жити по-іншому. Наша боротьба на завершена», – підкреслила экс-прем'єр.

Варто боротися й за вступ України до НАТО, впевнений один із організаторів революції гідності, а зараз боєць батальйону «Азов» Ігор Луценко. «Навряд чи нинішні правителі зроблять рішучий крок у бік НАТО. Але ніхто не заборонить нам ініціювати

референдум, показати, що ми готові до НАТО, – заявив він зі сцени. – Народ там воює. І ми тут, у тилу, маємо воювати своїми способами. Це потужний удар по Путіну. Наш обов'язок показати тим, хто на передовій, що ми єдині».

Судячи з реакції людей, які зібралися у підв'ір'ї офісу партії «Батьківщина», так і є. За 2627 осіб, проти – жодного.

«Членство в НАТО та ЄС є безальтернативним вибором України», – впевнений экс-міністр закордонних справ Борис Тарасюк, одноставно обраний головою зборів. Чому країни центральної, східної Європи, країни Балтії почувають себе безпечно? Тому що вони однозначно висловилися за вступ до НАТО та отримали гарантії національної безпеки. Те ж саме мала зробити Україна ще багато років тому, – зазначив дипломат.

Тепер завдання політиків, задача «Батьківщини» – по-перше, донести до українців, що НАТО – це не тільки військовий блок. Насправді це об'єднання країн, які сповідують демократичні стандарти, мають розумну організацію суспільства, привабливий інвестиційний клімат, є вільними. А також провести велику роботу з країнами-членами НАТО, які з якоюсь причиною виступають проти вступу України до альянсу.

«Країни Балтії теж не дуже бажали бачити в НАТО. Але треба проходити всі етапи приєднання. Треба їхати туди, де, можливо, мають сумніви щодо розширення НАТО та ЄС, говорити напрому з народами, не залишаючи доленосний вибір в руках окремих політиків, які намагаються знайти компроміс з Росією, – впевнена Тимошенко. – Треба звертатися до людей, говорити, що ми їхня родина, і вони не мають права тримати двері закритими, коли нашу націю намагаються знищити».

Саме народ, український народ, має сказати вирішальне слово щодо вступу в НАТО. Так, у «Батьківщині» вважають це головним шляхом захисту країни від агресора, і вступ України до НАТО має бути вибором всього народу, а не рішенням окремих політиків. «Ми мусимо звикати до того, що доленосні, сильні, історичні рішення мусять прийматися не в кабінетах політиків, а на всенародних референдумах», – наголосила Юлія Тимошенко.

І вона переконана: справжні патріоти не підтримують «позаблокованість, невходження в НАТО та неінтеграцію в ЄС».

Степан КОРОТКИЙ

Добра справа

Літня школа – вдала школа!

Літо-2014 виявилось для групи школярів Чортківщини справді незабутнім – адже вони мали можливість відвідати Республіку Польща. 25 учнів разом із вчителями здійснили 14-денну поїздку до Тарнобжезького повіту; організатором виступила районна рада. Шкільна молодь і педагоги знайомились із польською культурою та історією, цікавими людьми й місцями.

Програма оздоровлення, підготовлена польською стороною, була яскравою, насиченою і різноманітною: екскурсії до Кракова – серця Польщі, прогулянка старою частиною міста, Васельський замок, Маріяцький костел, історичні факти і події, кінні екіпажі та, звичайно, придбання сувенірів на Ринковій площі. Кожного дня наші діти відкривали душу емоціям і враженням. Чудовий природний клімат і психологічний мікроклімат у групі, розширений світогляд і здобуті знання, зустрічі з цікавими людьми, здружений, спаяний колектив і смачна польська кухня закарбувалися у пам'яті дітей.

Керівники проекту створили всі умови для організації та змістовного відпочинку. Шановані опікуни – Т.Яблонь, Н.Гайовська, Л.Лесик, В.Шевчук, Р.Галушак – відкрили нашим дітям неповторний світ іншої культури, традицій, запалили в їх трепетних серцях вогник допитливості, віри в себе. Особливо хочеться відмітити індивідуальний підхід до кожної дитини, компетентність наших керівників, їх відповідальність та доброзичливість, терпіння і спроможність розрахувати для своїх вихованців море позитиву. Можливість відкрити для наших дітей братню Польщу забезпечив участю в проекті депутатський корпус на чолі зі заступником голови районної ради Л.Хруставкою. Нехай процвітає така співпраця, щоби все нові й нові діти відкривали для себе Європу, гідно представляли свою рідну державу – Україну, «чужого научались і свого не цурались».

Світлана МАХНО –
від батьків дітей-учасників проекту
«Літня школа для дітей і молоді з України»

На знімку: діти з літньої школи з Послом до Сейму Республіки Польща.

Легкий тягар поділений

«Життя прожити – не поле перейти» – так гласить народна мудрість. За свій вік переживе людина не одне лихоліття, не одне горе. А здавалось би, доля людини залежить тільки від неї самої. Та ні! І трудиться змолоду в поті чола, щоб забезпечити собі спокійну старість, створити сім'ю, та не всім вдається здійснити мрію.

Одним не судилося створити сім'ю, в інших життя несподівано обривається в молодому віці. Ще для когось – може знищити нажиті матеріальні цінності, власний доробок чи то злодій, вода або ж вогонь. А найстрашніше, коли людина доживає до глибокої старості одна-однісінька, немінна й безпорадна. Оцей стан я добре відчула на собі: чоловік помер давно, дітей у нас не було. Мені уже за вісімдесят, хворію. Оце недавно зламала ногу, нема кому до мене заговорити. Та світ не без добрих людей.

Наша Українська держава подбала і про самотніх громадян похилого віку. В Чортківському районі, як і в інших, створена організація, яка опікується старшими самотніми людьми по селах району. В кожному селі з цією метою працюють соціальні робітники, за якими для догляду закріплені самотні перестарілі. Ми у с. Біла маємо аж дві доглядачки, як їх називаємо. До кожної підопічної треба їм ставитися індивідуально, виконуючи її бажання. Одні принести продукти, ліки, іншу скупати чи перепрати одяг, ще для когось помити посуд або ж прибрати в помешканні.

На щастя, мені припала соцпрацівниця Надія Дюк. Навіть не уявляю, що я робила би без неї: закупити у магазину продуктів, принесе молока, приготує зашмороз їсти, виміє посуд. На городі лад зробить, розрадить добрим словом. За її труд – наше щире визнання Надії Станіславівні: від мене та інших її підопічних жінок – Лісової, Кульби, М.Бурдяк, М.Штогрин та ін.

Зірка ПРОКОПІВ,
с. Біла

Твої герої, Україно

«Життя трьом цінностям віддати, а честь залишити собі...»

Ці племінні слова з речівки, котра «ходить» поміж членства клубу професійних єдиноборств «Характерник», що лучить небайдужу серцем, міцну духом й сильну витривалістю юнь з Чорткова, Тернополя, – то немов життєве кредо символу нашої останньої в часі великої і спільної в горі для десятків тисяч містян втрати – загиблого в зоні АТО, в іловайському «котлі», Романа Ільяшенка, вояка 51-ї механізованої бригади артилерійського самохідного дивізіону, котрого всім миром поховали минулого вівторка.

«На жаль, цвіт нації сьогодні лягає...»

– Щось дуже накрило наш клуб, – невесело розпочинає розмову Сергій Гусак, президент західно-українських об'єднаних осередків федерації фрі-файту та контактних єдино-

так і зостанеться при ньому) він спілкувався востаннє телефоном 28 серпня, ближче до опівночі: «Ситуація зовсім погана» – почув тоді від нього, що вони в повному оточенні, проте щось вирішується з якимось коридором. Та в тому коридорі вони й загинули – всі, хто був на броні...». Роман Ільяшенко дістав багаточисельні осколочні ушкодження голови, рук, ніг. За словами С.Гусака, трохи менш ураженими залишилися хіба що груди, бо хлопець був у бронезилеті. Та він не врятував...

Пригадує, як земляки (зокрема Андрій Зауляк) посприяли з придбанням тепловізора (прибора нічного бачення), як тішився Роман, що їх підрозділ має цю техніку.

– Коли почалась війна, батальйон «Айдар» – то був самий перший створений батальйон, – акцентує Сергій Іванович. – Дуже багато хлопців пішло туди. Тепер багато перейшло до нас, в Добровольчий український корпус, зорганізований «Правим сектором», тому що вже є своя структура. А до останнього воювали там. І Орест свого часу хотів перейти, і Андрій теж. І Ромчика я все кликав.

– Чому ваших хлопців так густо гине? – запитуємо. – Можна стверджувати, що до формування їх життєвих устоїв долучився клуб?

– Тому що в них ось тут болить, – показує наш співрозмовник на серце. – Вони пішли на війну не за якісь меркантильні інтереси, а за спокій України і саму Україну. Це і привираємо їм у клубі, є у нас три заповіді: батьки, Україна й учитель.

продовжує. – Бо й Харків вже не хоче Росії, Одеса, Миколаїв, Херсон – всі побачили, що то політика загарбника, а не старшого брата чи друга.

І лине із уст нашого співбесідника начебто вже й банальне, проте таке гірке і праведне: з того боку воюють як не найманці, то відщепенці суспільства, а з нашого – самий цвіт, котрий гине, гине й гине...

– Сил там у нас достатньо, але недостатньо керівництва, яке має досвід і спирається на віру в нього, – декларує він із прикритістю. – Іловайський котел – то не від бездарності, а від безвідповідальності. А відповідальність дуже важлива в армії, на війні. Війна – така штука, до якої треба підходити дуже серйозно...

«Немає більшої любові, як віддати життя за друзів своїх»

Ці рядки наш співбесідник зачитував, коли ми знову торкнулися спогадів про Романа Ільяшенка (такої миті голос Сергія Івановича якось відразу гусне і «сідає», а ще попри його волю зволожується погляд). «Найкращою характеристикою можуть бути слова про нього, свого тренера, моєї 13-літньої доньки Ірини, написані в соцмережі, – почувли ми від нього. І вирішили зачитувати хоча б фрагмент.

«...Твоє останнє повідомлення мені «В один момент важко і страшно, але що поробиш, хто, як не ми, захистимо свою землю! ...ось ти і захистив, і поклав душу свою за Україну. Ти був нескорений, тебе ніщо не ламало в житті... Я вірю, що і смерть не зламає тебе! Гордість у серці і наяву за тебе та сльози на очах...».

– Перед самим Майданом, 24 листопада, – знову гріє душу у приємних спогадах С.Гусак, – був турнір гладіаторів в Колізеї. Там як було – шістнадцятеро спортсменів з різних клубів і з різних країн. А ми привезли чотирьох із різних міст, але одного клубу. Перше місце зайняв Тарас Піхунік з Чорткова, друге наш львів'янин, третє – Рома Ільяшенко, і четвертий був наш. Всі в одній ваговій категорії. Всі прозріли, казали: як «Характерник» піднявся! Купа таких спогадів, купа. Якщо чесно, до цих пір не вірю, що його вже немає...

Пригадує, як пропонував, було, Романові: побудь хоч місяць вдома після чотирьох місяців війни, поїдь на реабілітацію. Не погодився, не захотів.

А нині пішов притік до клубу свіжих сил – хлопчаків віком 14-15 років, тих, що мають стержень, визначилися. То озивається вольнолюбивий дух предків, які, починаючи від Святослава, ходили на Цареград, на хазарів, розбудовували державу...

Переоцінка начебто вистояних цінностей – вона неодмінно приходить в часі війни. Ми горювали про волонтерство, котре тішить і гнітить

борств й водночас лідер «Правого сектора» на теренах Чортківщини. Буквально днями він прибув із зони АТО з цією невеселою місією – ховати свого вихованця й товариша.

Сумовито тчеться його розповідь: Роман – вже сьома за ліком, з часів Майдану, втрата для федерації. І п'ята для «Характерника». Згадаймо заліщанина Ореста Квача, котрого теж відспівували у Чорткові, а днем пізніше після нашої з п. Сергієм бесіди у Тернополі мали ховати Андрія Юркевича – бійця батальйону «Айдар», ще недавно нерозлийводу з клубівцями Тарасом Піхуніком, і Ромою Ільяшенком, й Орестом Квачем – і нашому співрозмовнику належало перенести, витримати ще й ту втрату...

За словами тренера, спортсмен-борець Роман Ільяшенко постає життєрадісним добряком за натурою, цілком «золотою дитиною» – таким його «зліпили» батьки. А клуб вже «дошліфовував» – стосовно волі до перемоги, впевненості в собі, вимогливості до себе й до інших. В результаті і став чинним володарем Кубка України, чемпіоном України з фрі-файту. Наступний чемпіонат відбуватиметься вже без нього... А прийшов до клубу 2006-го, 15-літнім. І був у його «кістяку».

– Мав Ромчик звання лейтенанта ЗСУ, – хилиться в спогадах Сергій Гусак. Пригадує, як під час закінчення хлопцем військової кафедри їздив він до вишу, вирішував, щоб відпустили спортсмена на чемпіонат України. Здобув тоді Роман Ільяшенко «срібло».

– Ставав він вже на свій шлях, мав силу-силенну планів – адже починав сам тренувати. Йшли перемовини, щоб у с. Біла відкрити повноцінний зал для занять...

З Ромчиком (для тренера найбільш прийнятливим саме таке звертання, котре, мабуть,

«Війна – це дуже тяжка робота»

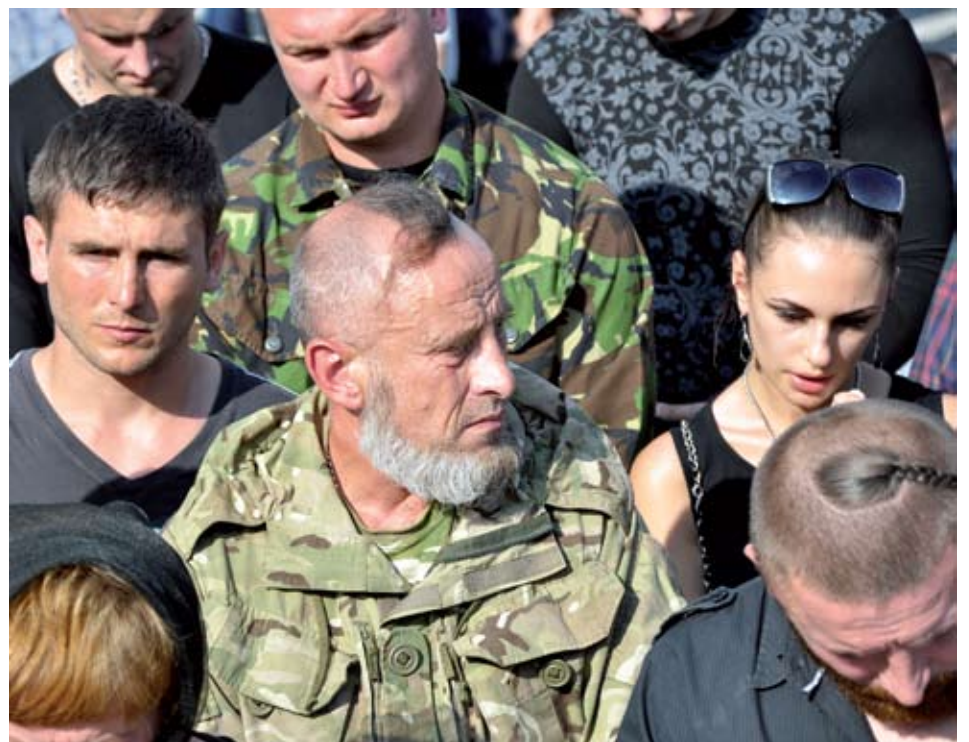
– Така ситуація, яка «спроектувалася» вчора і повториться вже завтра, чомусь дуже часто зустрічається, – з гіркотою вдається до аналітики С.Гусак. – Хоронимо кращих з кращих, втрачаємо Людей з великої літери.

І вдається до узагальнень, що чинить з людською свідомістю війна. Не лише там, на передовій чи на фронті взагалі. Ні, в цілому в державі, поміж різних поколінь. Каже, його молодший син, Владислав, якому 18 років і він студент, донедавна пацифіст у поглядах (представники цієї ідеології стоять на позиції морального осуду всяких воєн), готовий їхати з батьком на війну. Старший теж пацифіст, та нині лучиться в поглядах з братом. Мабуть, їм, як і сотням, тисячам ровесників, болить майбутнє України, та що там – її завтра.

– А завтра треба обов'язково виграти війну, – переконливо мовить п. Сергій. – Для того, щоб був спокій і порядок в Україні, треба перейти її. І – виграти. Бо сильних поважують, а слабких зневажують. Україна як сильна держава нікому не потрібна: ні Європі, ні Росії: желеподібний стан влаштує всіх, бо ми – як бар'єр між ними.

І ще Сергій Іванович з гіркотою акцентує, що в Україні, на жаль, нині високий відсоток людей вважає війну на Донбасі чужою, не своєю війною: мовляв, якщо сепаратисти, окупанти всяких мастей дійдуть до Дніпра, отоді варто вставати всім, щоб не дійшли, боронь Боже, аж до Збруча. Та ні, вважає, тоді вже може бути пізно...

– Вони планували за два тижні дійти до Києва, а ми досі тримаємо їх на Донбасі, –

ряюся», можливі емоційні зриви. Тому стараюся бути просто громадянином, людиною. Виконую всю роботу, яку треба виконувати: так само ходжу в «секрети», і на блокпости, і на виїзди, де потрібно, де маю можливість зробити справу, важливу для виконання завдань.

У ДУК, за словами п. Сергія, все так само, як і у формуваннях ЗСУ. Тільки дисципліна, як на його погляд, міцніша. Та ще відсів потенційних бійців значно жорсткіший. У їх підрозділі є двоє капеланів, тож і процес харчування проводиться через молитву, і зі своїми побратимами прощаються хлопці з молитвою, і їх родинам допомагають по-християнськи,

водночас, бо дехто вдається до «перетягування ковдри» й росту власного реноме. Говорили про прозоріння народу українського, котрий владно скидає із себе пута раба. І в цьому аспекті запам'ятався фрагмент розповіді п. Сергія про найдорожчий дар його побратимові по «Правому сектору» Валерію Чоботарю від старенького дідуся – пари шарпеток, придбаних зі своєї мізерної пенсії. Воїстину: віддав усе, що мав. Аби не зігнулася, вистояла Україна...

Анна БЛАЖЕНКО
Фото **Ореста ЛИЖЕЧКИ,**
Володимира ШЕРСТІЯ

Подія

3 ювілеєм, рідна школо!

Першого вересня, у той день, коли красуня-осінь поважно переступає поріг природи й входить у свої законні володіння, Білівська ЗОШ І – ІІІ ступенів відзначала одразу два свята. По-перше, Міжнародний день знань, а отже, й початок ще одного навчального року з новоприбулими першокласниками, по-друге, сільська альма-матер святкувала свій 40-й день народження.

На спільне для всієї сільської громади свято Першого дзвоника зійшлося чимало білівчан. Шкільне подвір'я красувалося синьо-жовтими повітряними кульками, а ошатні випускники з першокласниками

хизувалися різнобарвними вишиванками. Особливим трепетом цей день відзначився не для двох, як зазвичай, а трьох шкільних класів: щоправда, одного колишнього і двох теперішніх. Позаяк, окрім одинадцятикласників, для яких святковий Перший шкільний дзвінок лунав востаннє, та першокласників, які вперше його почули,

на святі були присутні й перші шкільні випускники. Саме вони у 1974 р., коли усіма силами педагогічного колективу завершилося будівництво школи, з хвилюванням поспішали на своє перше шкільне свято, таким воно було і для самої школи.

Привітати школярів із початком нового навчального року та побажати успіхів завітало дирекція школи у складі директора Юрія Ярового та завуча Емілії Мельничук; всечесні отці Богдан і Володимир; в. о. заступника районного методкабінету Світлана Петрів, в. о. сільського голови Надія Котуза, завідувача ДНЗ «Сонечко» Оксана Задорожна, дільничний інспектор с. Біла Віктор Бутра, колишній директор Білівської школи Марія Федорович та інші.

Цьогорічне свято школи було насиченим і цікавим. Традиційно винуватці свята, вчорашні вихованці дитсадків, а сьогодні – дорослі школярі, пройшли коло слави під руку зі своїми старшими друзями – одинадцятикласниками. Пройти почесною ходою шкільним подвір'ям випала честь і вже зовсім дорослим колишнім учням школи, випускникам 1984 року. Та, незважаючи на відмінності у віці кожного з учасників ходи, всім вона приносила неймовірне задоволення.

Благословення на добре навчання учні Білівської школи одержали від духовних наставників о. Богдана та о. Володимира,

які відправили молебень й окропили присутніх святою водою.

Поміж щасливими моментами відзначення шкільного свята неможливо було забути про страшну реальність, яка на часі в нашій державі, – війну на сході України. Адже не всі дітлахи в цей день мали змогу піти до рідних навчальних закладів і почути свій перший шкільний дзвінок. Хвилиною мовчання було вшановано пам'ять загиблих за незалежність і волю України, піснею та словом згадано тих, хто стійко втримується в нерівній боротьбі з ворожим військом, у тому числі й жителів Білої.

На перший погляд ювілейне свято Першого дзвоника у Білівській школі нічим не відрізнялося від попередніх: все ті ж схвилювані обличчя першокласників, яких і не видно за пишними букетами, метушливі рухи матерів у натовпі та повітряні кульки, що ледь похитувалися від осіннього вітерцю. Першокласники, як завжди, розповідали кумедні віршики, школярі оспівували любов до рідного навчального закладу,

відмінники отримували з рук директора похвальні листи. Проте у кожній вітальній промові поруч із побажаннями звучали слова співчуття, шкільний святковий репертуар поділювався на сумне і веселе, а вічні слова «Ще не вмерла України...» і «Боже, великий, єдиний» змушували людей плакати.

Як сказав о. Володимир Заболотний у своїй вітальній промові, «ваше АТО тут, школярі». Священик вів до того, що основна ціль учнів – навчатися, приносити добрі плоди своїй державі у формі знань, винагороджених високими оцінками. Адже тільки у розумній державі є розумне майбутнє.

Тож будьте мудримі, дорогі діти! Навчайтеся, здобуйте знання, розвивайтеся! Нехай ваші досягнення у стінах школи пустять глибоке коріння, а слава про вас як про справжніх людей ходить по всьому світу!

Аліна СОКАЛЬСЬКА
Фото **Сергія КОЦАНА**

Ювілей

Сорок многих літ

Цьогоріч у ягільницьких школярів напередодні ПершOVERесня були подвійні врочистості – зустріч нового 2014-2015 навчального року та 40-річчя школи.

І, як завжди, звучать позивні, що дають зрозуміти: урочиста мить настала. Широкою килимовою доріжкою крокували ветерани педагогічної праці: С.Гресько, М.Осеняк, Н.Моспан, О.Побуринна, Г.Перун, І.Моспан, Я.Шпаргала, Г.Гриненко та почесні гості: заступник голови обласної держадміністрації Л.Бицюра, голова райдержадміністрації В.Шепета, заступник голови районної ради Л.Хрустаква; голова батьківського комітету школи, перший заступник голови РДА В.Запухляк; начальник відділу освіти РДА І.Гулька; куратор школи, методист райметодкабінету Л.Кастранець; начальник відділу культури, туризму, національностей та релігій Г.Чайківська; о. О. Ольховецький, Ягільницький сільський голова Й.Зібрівський, завідувачка РМК відділу освіти С.Петрів.

Щойно втихли овації, а вже несміливим

наших синів, батьків, які стоять сьогодні на передовій на сході України, стримують штурми так званих сепаратистів і захищають нашу з вами свободу, наше право на нормальне життя на своїй землі. Вони довели цілому світові, що Україна – понад усе. Герої не вмирають! Стихає біль, а пам'ять буде вічною! Хвилиною мовчання вшановано Героїв Небесної сотні й тих, хто поліг за свободу України та її цілісність на сході. Присутні немов завмерли, схиливши голови, принишкили і першачки, а вітер то виривав, то опускав на принишклих мелодію й слова пісні-реквієму «Плине кача по Тисині».

Наша школа зводилася методом народної будови. Її ініціаторами були колишній голова місцевого колгоспу К.Копейкіна, а споруджувало БМУ під керівництвом досвідченого будівельника М.Шипітка. 10

лова В.Шепета, – зуміла віднайти кошти і зробити перекриття даху спортивного зали школи». Л.Бицюра від імені ОДА подарував школі принтер і запросив усіх переглянути привезену з його ініціативи і виставлену в фойє виставку ікон та образів Тернопільщини. Начальник відділу освіти І.Гулька подарувала школі вайфай-роутер, а випускниця школи Г.Чайківська, при-

лишній директор школи, ветеран педагогічної праці О.Прокопик. Віддати данину пам'яті вчителів і учням, які рано пішли з життя, запропонувала ветеран-педагог Н.Моспан. Звучить метроном, лине пісня «Свіча»: відлетіли вони, як лелеки, за обрій життя, та немає звідтіля вороття...

За багаторічну й сумлінну працю на освітянській ниві райво відзначені Л.Скрипка, Н.Андрейків, І.Гап'як, М.Ружицька, О.Прокопик, О.Дутка, М.Парацій, М.Сорока, автор цих рядків. Отець-парох Олег уділив всім священиче благословення. А право на Перший дзвінок було надано першокласникам 2014 р. С.Мацішин та 1974 р. С.Протоковилу. Радісно, дитинно, малиново співав шкільний дзвінок, високо здіймались феєрверки святкового торта, увінчаного цифрою 40, – його вивезли від випускників усіх поколінь Р.Пшибила і М.Грешко. Злітало над кронами дерев «Многая літа».

Був символічний коридор для школярів, здійснений материнськими рушниками. Додали мистецького забарвлення професійні виступи виконавців Ю.Майданика, І.Павлінської, З.Запухляк, І.Либі, Л.Майданик, І.Федчишин, А.Канюса, М.Пуляка, В.Приємського, Р.Букалюка, І.Шмадей, Т.Попіль, С.Бубернака, В.Запухляка, А.Ониськів, К.Склярчук. А вели свято завуч школи з виховної роботи Т.Попіль та автор цих рядків.

Степан БУБЕРНАК,
позаштатний кореспондент
«Голосу народу»
Фото **Ольги МУЛИК**

кроком разом зі своєю першою вчителькою О.Дуткою крокують 18 майбутніх школярів. Та ще більші овації від присутніх отримали «першокласники» 1974 року зі своєю першою вчителькою Г.Гриненко, які 40 років тому вперше переступили поріг нової школи.

Звучить Гімн України. І врівень з ним – слова: «Чи думали ми, що волю у XXI столітті доведеться боронити ціною життя

січня 1974 р. закладено перший камінь фундаменту, а вже 31 серпня школу відкрито, збудовано за 184 робочих дні.

Як і годиться, першим привітав присутніх директор А.Зайло, наказ по школі зачитала заступник директора з навчально-виховної роботи А.Романів. «Незважаючи на кризову ситуацію в державі, районна державна адміністрація, – наголосив її го-

бувши на урочистості разом із бригадою аматорів сцени, – образ Ісуса Христа.

Від імені першокласників 1974 року мав слово депутат райради В.Вислоцький – разом із дарунком від випускників 1984-го: сучасними дверима до учительської. Запросили до слова й найменшеньких, і випускників наступного року. Сторінку історії в канву сьогодення вписала ко-

четвер

13.00 Хіт-парад
14.00 Х/ф "Провінційний роман"

ICTV
06.45, 08.00, 17.05 Т/с "Вулиці розбитих ліхтарів. Менти-7"

СТБ
06.10, 18.00, 22.00 "Вікна-Новини"

НОВИЙ КАНАЛ
07.00, 18.00 Репортер
07.05, 11.25 Т/с "Крок за кроком"

ТРК "УКРАЇНА"
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00 Події

2+2
08.35, 19.05 "ДжеДАІ. Воїни доріг"

ОВЕН (21.03-20.04)
Ваші заповітні плани та задуми починають поступово реалізовуватися, не руйнують ситуацію, що створилася.

19 вересня, п'ятниця

УТ-1
08.00, 09.00, 13.00, 18.30, 21.00 Новини

1+1
07.15, 07.45, 08.10, 09.10 "Сніданок з 1+1"

СТБ
06.10, 18.00, 22.00 "Вікна-Новини"

ІНТЕР
07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 14.00, 17.45 Новини

ТТБ
08.00 "Ранок з ТТБ"

TV-4
06.00, 10.00, 18.00 Т/с "Ангел з Орлі"

08.00 Культура і мистецтво
08.30 Переможний голос віруючого

ICTV
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини

СТБ
08.55 Х/ф "Терміново! Шукаю чоловіка"

НОВИЙ КАНАЛ
07.00, 18.00 Репортер
07.05 Т/с "Крок за кроком"

ТРК "УКРАЇНА"
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00 Події

2+2
08.25, 21.00 "ДжеДАІ. Воїни доріг"

20 вересня, субота

УТ-1
07.00 Шустер LIVE (повтор)
11.30 Подорожуй першим

1+1
06.00, 10.05 "Шість кадрів"

ІНТЕР
07.25 "Школа доктора Комаровського.

НОВИЙ КАНАЛ
07.55, 10.00 Ревізор
12.35 Страсті за Ревізором

ТТБ
08.00 "Ранок з ТТБ"

TV-4
06.30, 11.15 Програма "Про нас"

12.00 Новини Європи
12.30, 00.00 Х/ф "Повернення"

ICTV
07.00 Дача
07.25 Х/ф "Мисливці за привидами"

СТБ
08.05 "Караоке на Майдані"

НОВИЙ КАНАЛ
07.55, 10.00 Ревізор
12.35 Страсті за Ревізором

ТРК "УКРАЇНА"
07.00, 15.00, 19.00 Події

2+2
06.00 Мультфільми (1)
06.15 "33 квадратних метри"

21 вересня, неділя

УТ-1
06.05 Світ православ'я
06.40 Крок до зірок

1+1
07.35 Мультфільм (1)

ІНТЕР
08.00 "удачний проект"

НОВИЙ КАНАЛ
08.00 "удачний проект"

ТРК "УКРАЇНА"
07.10 Таємниці зірок
08.05 Т/с "Практика"

TV-4
07.30, 15.30, 20.45 Програма "Про нас"

11.40 Програма "Духовні роздуми"

ICTV
08.45 Зірка YouTube
09.55 Козирне життя на дачі

СТБ
09.00 "Все буде смачно!"

НОВИЙ КАНАЛ
09.00 М/с "Драconi: Вершники Дурна"

ТРК "УКРАЇНА"
07.10 Таємниці зірок
08.05 Т/с "Практика"

2+2
07.00 "Маски-шоу"

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05)
Не робіть імпульсивних вчинків, вони, скоріш за все, виявляться необачними.

БЛИЗНОКИ (22.05-21.06)
Постарайтеся не упустити свій шанс.

ЛЕВ (24.07-23.08)
Ви можете одержати неоціненну послугу з боку заступника, але подібна розголосування не варто.

ДІВА (24.08-23.09)
На роботі вас може очікувати тимчасовий затишок, зате з'явиться більше часу для налагодження корисних контактів.

СКОРПІОН (24.10-22.11)
Не акцентуйте свою увагу на дрібницях, зосередьтеся на найголовнішому.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01)
Вам знадобиться швидке рішення, вірний розрахунок і вміння згуртувати колектив.

РИБИ (20.02-20.03)
Вам знадобиться обережність і старанність у прийнятті рішень.

Новинар

Патріотика по-колиндянськи

Ось тут, на в'їзді власне до Колиндян, що лежить на центральній трасі, на найвиднішому й найчільнішому місці, це надзвичайно патріотичне, одне з найбільших сіл району, одразу декларує своє лице і свій намір.

«Слава Україні!» – то налаштованість на труд задля добробуту рідної неньки. А «Героям слава!» – спорідненість з одвічними змаганнями різних поколінь українства, що грудьми боронили й боронять рідну землю від зайд різних мастей. Із цим погоджується секретар тамтешньої сільради Марія Елькснін: бо й насправду, аби отак опорядити рідне село, доклалися колиндянці різних поколінь: громада УГКЦ, що височіє на цьому пагорбі, шкільна спільнота, чисельно – молодь села (від 16-ти й до 30-ти літ), пенсіонери, люди середнього віку, одне слово – всі небайдужі колиндянці. Допомагав кожен, хто чим міг. Те убранство постало напередодні Дня Незалежності України та стоятиме всякчас – так хочуть селяни, бо гасло це для них передовсім. (Фото **Олексія ГУСКИ**).

У сяєві нового дня – не забудьмо!

Її поглинула ніч, у котру жінка без вагання простувала, аби зійшов погожий день над Україною. Справжня патріотка, активна учасниця Майдану Леся Герас загинула в дорозі, простуючи на столичний Майдан. Це завдяки таким, як вона, революцію 2013-2014 рр. назвали революцією Гідності. Й ось на домі, де жила українка з великим серцем, на вул. Пігута, 23 у Чорткові, стараннями її посестер і побратимів по боротьбі відтепер – скромна меморіальна табличка. Як спадконагадування нащадкам. Аби пам'ятали. Щоб замислювались. І простували в новий день, що сходить над Україною.

Навипередки з вітром

А ще трохи – з дощем, бо так дощило у День Незалежності України. Та це не завадило молодіжній «роверній» спільноті долучитися до акції, зніційованої культпрацівником й активістом молодіжних християнських спільнот Олексієм Гускою. «На колесах нас було стільки, скільки в Ісуса Христа було апостолів, – дванадцятьоро, – мовить юнак. – Найдивніше і найприємніше те, що в останній момент до чисто хлопчачо-чоловічої компанії додалася дівчина у вінку аж із Шманьківців – Христина Сірська, студентка Чортківського гуманітарно-педагогічного коледжу ім. О.Барвінського». Хлопець переконаний, що веломатори припіднесли Україні в

День її уродин добрий дарунок – Надію на краще майбутнє. За неповних дві години акції вдалося зібрати 2391 грн., на котрі вже розпочато придбання дизельного пального для уможливлення відправлення з Чорткова волонтерських груп задля забезпечення необхідними речами військовиків з Чортківщини – учасників АТО. (Фото **Романа СЕМКІВА**).

Від маминої пісні до вершин вокалістики

Це – фрагмент підзаголовку до книги про митця зі світовим ім'ям – оперного співака, нашого крайянина, уродженця с. Палашівка Йосипа Гошуляка. «Орав свій переліг. Йосип Гошуляк: від маминої пісні до вершин вокалістики» – таке видання обсягом у 909 (!) сторінок побачило світ 2012 р. у видавництві Києво-Могилянської академії. А доторкнутися знову до цього імені журналісти районки дістали змогу в часі відвідин рідного села видатного камерного співака. Тамтешній віт Нестор Слободян показав книгу з дарчим підписом від її упорядника й авторки вступного нарису «До мистецтва кризь призму людських відносин», у якому піднято потужний пласт української культури», – дружини п. Йосипа, журналістки, публіцистки, правозахисниці, поетеси, української громадської діячки в Канаді п. Марти Онуфрив. Такі ж взірці видання вдаровано авторкою ще й Палашівській школі та бібліотеці.

Ведуча рубрики **Анна БЛАЖЕНКО**
Фото **Ореста ЛИЖЕЧКИ**

Студентське літо-2014

Той, хто вміє працювати, вміє і відпочивати

Студентські роки – це найкраща та найважливіша пора життя у кожного. Й відродно зазначити, студентам Чортківського державного медичного коледжу в цьому форматі надзвичайно пощастило. Адже наш заклад, очолюваний канд. мед. наук, доктором філософії, почесним професором ТДМУ ім. І.Горбачевського, заслуженим лікарем України Любомиром Степановичем Біликом, є одним із провідних в Україні. У вирі буднів навчання майбутні медики не забувають про найважливіше: їхнє покликання – допомагати іншим, бути чуйними, лікувати не лише тіло, а й душу.

У народі кажуть: «Той, хто вміє працювати, вміє і відпочивати». Цієї істини дотримуються студенти нашого навчального закладу, адже щоліта вони мають можливість відпочити на базі медколеджу «Зорепад», яка знаходиться в мальовничому куточку Тернопілля – с. Більче Золоте Борщівського району.

Завдяки вмілому господарюванню Любомира Степановича, колишній літній табір перетворився на потужне господарство з розвиненим спортивно-оздоровчим комплексом: обладнані будиночки, їдальня, тенісні корти; водні велосипеди, катамарани, спортивні майданчики, відкритий басейн; а також обширні території, які використовуються для садівництва, городництва, розведення свійських тварин. Бажаючи опанувати ази кінного спорту на іподромі; скориставшись сеансами іпотерапії, мають можливість зміцнити своє здоров'я.

Свої руки до всього цього багатства докладають і студенти, викладачі. Плоди своєї праці кожен із нас може скуштувати в коледжній їдальні, адже левова частка продуктів вирощується саме в Більче Золотому. Багата рослинність дає можливість майбутнім фармацевтам вивчати флору краю та проходите практику з фармакогнозії, а зібрана сировина використовується знову ж таки в студентській їдальні для збагачення чаїв фітокомпонентами.

Кожен день відпочинку в «Зорепаді» насичений та яскравий. Студенти активно долучаються до проведен-

ня цікавих розважальних програм, проявляючи творчі здібності. Керівники усіх заїздів вдало організовували низку розважальних програм на всяк смак: «Вечір знайомств», «Караоке», «Свято козацького гарту», «Вечір сміху» та ін. Море незабутніх вражень залишив по собі конкурс серед панянок «Зірка «Зорепаду»». Парубки теж не відступали – доводили всім, що козацький дух не зник, а досі живе й міцніє в нашій юні. А ось у розважально-інтелектуальних програмах студенти стверджували, що вони – справжні патріоти своєї землі, добре знають історію свого краю, бережуть його звичаї та традиції; пишуться тим, що вони – українці.

Надовго залишиться у спогадах наших студентів похід за зціленням душі та тіла до мальовничого села Монастирок, яке називають українським Стоунхенджем. Це місце святе вже понад три тисячі років. Свідчення цьому – язичницький храм у печері й жертвеник дохристиянської доби. Юнаки та юнки щиро просили миру і спокою для України в церкві Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього, де зберігається чудотворний образ Матері Божої, приклавшись до якого, можна позбутися багатьох недуг – і душевних, і тілесних.

При в'їзді з мальовничого «Зорепаду» майже у кожного в очах брилині слюзи, які свідчили про те, що студенти провели на базі чудові дні. Незабутні враження супроводжуватимуть всіх протягом наступного навчального року.

Завдячуючи нашому директору Любомиру Степановичу, студенти і працівники коледжу мають можливість з користю та приємністю відпочивати, відчуваючи його батьківську підтримку, як моральну, так фінансову.

Марія ПОЛУТRENKO,
викладач іноземних мов
Марія НИКОЛИШИН,
культурорганізатор

Чортківського державного медичного коледжу

Футбол

Перемога в битві аутсайдерів

Чемпіонат району. 19-й тур

Перша група

Звиняч – Ягільниця – – : – ; Біла – «Динамо» Заводське – 4:5; Поділля – Улашківці – 4:2; Косів – Росохач – 3:0; Шманьківці – «Калічівка» Чортків – 2:3; Гор. Вигнанка – Шманьківчики – 1:3.

Друга група

Зона «А». Джурин – Палашівка – 1:1; Скородинці – Бичківці – 0:2; «Максимум» Чортків – Свидова – 10:1; Милівці – Базар – 2:3; Ромашівка – Сосулівка – 1:8; Білобожниця – Ридодуби – 1:6; Нагірянкя – вихідний.

Зона «Б». «Кристал» Заводське – «Зоря» Хоростків – 4:0; Великі Чорнокінци – Гадинківці – 0:3; Угринь – Залісся – 4:2; Товстенське – Колиндяни – 4:2; Пробіжна – Коцюбинчики – 3:0; Тарнавка – Малі Чорнокінци – 4:1.

У середу, 17 вересня, на стадіоні селища Заводське відбудеться півфінальна зустріч на кубок області «Козацька слава» між місцевим «Динамо» і командою Великих Бірок з Тернопільського району. Початок зустрічі – о 16-й год. Запрошуємо усіх уболівальників на яскраве футбольне видовище.

Добра справа

Зустрінемося біля фонтану

Таке запрошення на зустріч відтепер у нашому місті звучить не фантастично, а зовсім реально. У Чорткові на правду тиждень уже як діє... водограй. На розі вулиць Маковея й Січинського, біля магазину «Смак» місцевий підприємець, депутат міськради Любомир Махомет на невеличкій території зробив благоустрій: огордив, встелив ділянку тротуарною плиткою, по периметру майданчик заповнив лавочками, а також встановив гойдалку для найменших відвідувачів. Посередині красується невеличкий фонтанчик. Тихенько жebinить джерельна водичка. Тутешні підлітки, напевно через відсутність водограю в місті довгенько, забули, що ним можна лише милуватися, слухати музику води, але аж ніяк не бризкатися водою з нього – увесь майданчик був на час фотографування скроплений. (Фото **Оксани СВИСТУН**)

